

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik.

Reedel, 18. märtsil 1927. a.

VIII. aastakäik.

Mida pealtvaatajad ei näe.

On veelgi palju vaimusid maailmas.

On legendideks jäämas jutud igasugustest headest ja kurjadest vaimudest, päkapikumeestest sammalhabemetega, kes inimesele võivad ettevõtte õnnestumises arvatult abi saata, kuid ka nende pahanamisel võimatuid takistusi teele ette veeveta ja kogu asja nurja ajada. On liiaks proosaline meie aeg, et neid müüte veel uskuda ja liiaks hästi läbiuuritud ja tuustitud teadlaste poolt meie argipäev, et varjuline koht seal veel niisugustele tüüpidele leiduda võiks.

Kuid siiski on neid väikseid vigurimehi veel meie päevilgi olemas, — seda teavad nimelt sportlased, karrikaturistid ja joodikud, nagu üks prantsuse spordileht jutustab.

Joodikute sinised kuradikesed on laialdaselt tuntud, selleks ei maksa rohkem sõnu kulutada, kuid ka sportlastel on tegemist igasuguste imeliste nähtustega momentidel, kus nende pingutus niivõrd suureks areneb, et reaailma kontuurid ümber-

Seal on mees, kel rekordiline kõrgus teivashüppes seatud. Hoog on tubli võetud, kuid viimasel hetkel näib meeleskindlus kaduvat, teiba otsas ripneks kui trobikond kuradikesi, kes teivast ei lase täiesti sirgeks tõusta, kuna põikpuu ikka kõrgemale ja kõrgemale nihutatakse, milleni jalgadega ei taha kuidagi küünida.

Ja pommitõsteski on kang kui maa külge aheldatud, mida kõigi julgusekogumiste peale vaatamata ei taha rinnalt nihkuma saada, kuni mees lõpuks enesevalitsemise kaotab, ja kangi uuesti põrandale prantsatada laseb.

Nii ilmub sportlasele takistusi igasugusel kombel, milledega võitlus omaette juba heroismi nõuab ja pealtvaatajale, kelle vaatepiiri ainult suured laastud langevad, nägematuks jäävad. Ka fotograafid, kes küll omaette kanged mehed, ei suuda tõetruud võistluse elamust edasi anda ja nende negatiivi täiendamiseks kulub ikkagi karrikaturisti sulge.

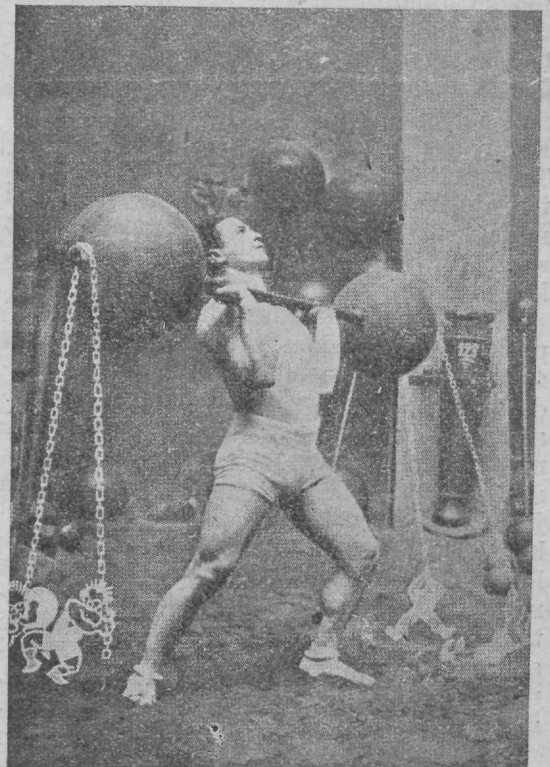

ringi sulavad, jättes mehe vastamisi ainult müstiliste vaenulikkude jõududega, kus õhu vastusurve ja muud loodusseadused personifitseeruvad.

On üldiselt tuttavad juba nähtused, mis poksijale avalduvad, kui knock out maailm talle läheneb. Siis laulavad linnukesed, silmade ees pöörleb tulivärk, põrand tõuseb ja vajub, ühe vastase asemel on ringis kolm, ja muudki kummalised nägemused tikuvad mäluses.

Keegi prantsuse karrikaturist on avaldanud kogu momentülevõtteid paremate sportlastest, kus need oma suurimal pingutuse momendil on võitlusse asetatud juba piltlikult kujutatud looduslike jõududega.

Seal on 100 mtr. jooksja finishile lähemas, jalad ei taha enam kerkida, keha vajub küll ette, kuid silmade ees tumeneb ja otsekui telliskividest laotud müür on kerkinud jooksja teele, mida lõppevate jõududega tuleb rinnaga puruks murda.

Kergesportlase arenemiskäigust.

Elie Mercier, Joinville'i sõjakooli kehalise kasvatusõpetaja ja instruktorite klassi juhataja, on tunnustatumaid autoriteete kergejõustiku alal Prantsusmaal. Enne Pariisi olümpiaadi oli kogu prantsuse olümpia meeskond Joinville'is tema treeningu all. Avaldame tema artikli, millest tema kui kasvataja ja treeneri vaated selguvad. Toim.

1. Tehniline väljaarendamine.

Oma kogemustest pean ma tähendama, et aktiivsportlane ise teise suhtes kuigi hea õpetaja ei ole. Kui ta ise veel mingi ala meister on, õpetab ta oma õpilastele ainult oma stiili, nii kuidas ta ise jookseb, hüppab ja viskab. Seejuures jätab ta tähelepanemata indiviidi erilised füüsilised tingimused.

Kergesportlast peab hakkama kasvata süstemaatiliselt ja aegamööda ta võimeid laskma välja areneda. Aja jooksul selgub iseendast, kas harjutajal sünnipäraseid omadusi suursportlaseks arenemiseks on ja millised need on. Muidugi teame meie sportlasi, kes kohe hoobilt paljulubavaid saavutusi on annud. Enamasti jäävad nad aga oma sellele tasapinnale püsima, sest ilma materia põhjalikumal läbitöötamiseta ei parane tagajärjed, ja paremal juhusel võidakse neid ainult korrata. Atleet omandab meie oludes suurima saavutusvõime 25—27 aastani, kuna lõunapoolsemates maades see varem sünnib.

Poiss, kes 16-aastaselt spordiväljale satub, on oma täies kasvuaes. Keha kasvab pikkuse ja laiusse. See tingib alalise keha raskuskeskpunkti ümberpaigutuse. Et tasakaalu alal hoida, peab tehnika aasta-aastalt muutuma, kuni keha stabiilseks jääb, ja siis võib alles senise töö viimistlemine tehniliste peensusteni algada.

Milline peab siis noore sportlase järkjärguline arenemine olema? Poiss astub kuskile seltsi, kus tal näit. keegi sõber on, kes 100 mtr. jookseb. Kuna mõlemad alati koos on ja uuel seltsiastujal mingid teisi tutvusi ei ole, hakkab ka tema 100 mtr. jooksu harjutama, kuigi ta oma kehaehituselt millegiks muuks hoopis enam kõlbaks. Ta on nimelt arvamisel, et sõber, kes ta spordiväljale viis, teda ka juhataja suudab. See on aga võimalik ainult siis, kui nad mõlemad sama ala harrastavad. Treeneritakse mõtlematult senikaua, kui ühel päeval selgub, et sellest alast ikkagi midagi välja ei tule. Siis visatakse kas sport hoopis nurka või valitakse uus ala, kus sama lugu võib korduda.

Rohkem kehakultuurilist arusaamist peaks spordiseltsides näidatama. Iga uus sisseastuja peab seltsi arstilt järele vaatama, kus eriti rohku südamele ja kopsudele peab pandama, ning täpsete mõõtmiste järele peab suudetama soovitada, millise spordiala harrastamine sisseastujale kõige kohasem on. Siis hakatagu ta kohta erilist treeningutabelit pidama. Sellel märgitakse kõigepealt kehahõõdud ja raskus. Iga treeningu eel ja järel kaalutakse samuti harjutajat. Samuti kantakse sinna treeningu alad ja saavutused. Treeningul ei tohi organismi tarbetult koormata. Erandid pikemate vaheaegade järele on lubatud, et edusamme kindlaks teha. Süstemaatliku treeningu kindlustamiseks on soovitatav harjutajaid vanuse ja

võimete kohaselt klassidesse jagada. Seda eraldust peab ka võistlustel silmas peetama, et ka nõrgematel võitmise võimalused avaneksid, mille rõõm edaspidist treeningut märksa elustab.

Nagu alguses tähendasin, on harjutuste juhataja valik väga suure tähtsusega. Tema ülesanne ei ole mitte ainult sportlase oskuse õpetamine, vaid harjutaja kasvatamine, kusjuures peab suutma noorele kehakultuuri ideed armsaks teha ja selle vaimustatud pooldajaks võita, — siis järgnevad distsipliin ja õppimishimu iseenesest. Samuti peab harjutuste juhatajal terav silm olema nende noorte märkimiseks, kes oma edaspidisel treeningul võivad suursaavutusteni jõuda. Definiitvõitluste piiratud süsteemi selleks ei ole, ainult õige kasvatus võib teedrajavana vaadeldud saada.

Alguses tuleb igat õpilast kõigi aladega, s. o. jooksu, viskete ja hüpetega tutvustada. Spetsialiseerumine on kehastruktuuri väljaarenemisest juba hiljem, kui eelharidus spordialal on omandatud. Et siis erialal hiilgesaavutusteni jõuda, peab teadlikult ja püsivalt paljuid aastaid töötama. Olümpia võitja Paddock väljendas ise, et tal omale kohasema keha-seisu õppimiseks stardis on 10 aastat kulu nud.

Iga spordiala aluspõhi on kehaline väljaarenemine, culture physique. See on aga ainult abinõu eesmärgile. Kontraktsiooni- ja venitusharjutustega üheltpoolt ja lõdvestusharjutustega teisalt arendatakse keha paenduvaks ja spordikohaseks. Mitte välispidine kuju ja muskulatuur ei lase meid keha saavutusvõimsuse üle otsustada, vaid siseorganide seisukord. Kergeatleet vajab pikki, pehmeid lihaseid. Mis puutub jalalihastesse, siis peavad need nii jooksuks sõerajal kui ka murul kohased olema. Jooks sõerajal on vähem pingutav, lihased jäävad pehmeks. Vastandina on jooks murul raske, ta nõuab kõvu lihaseid. Alterneeriva treeninguga saame meie õige segu ja jooksja ei jää murul tahaplaanile. Praegusel ajal korraldataksegi võistlusi veel sageli murul. Atleedid kaebavad siis ikka, et jõukulutus palju suurem olnud ja lihaksed valutavad (H. Trossbach inglise esivõistlustel). See on tingitud ühekülgsest jooksja arenemisest. Sama nähtust võib ka hobuste juures tähele panna.

2. Hügieenilisi nõuandeid.

Terve mõistus ütleb ise, et inimkeha masin ei ole, vaid väga õrn mitmesuguste organide kogu, mil igaljuhul oma vastutusrikas ülesanne täita. Nende organide korraliku töö tagajärg on tervis. Kunagi ei õpita seda enam hindama kui haiguse päevil. Meie püüd, lihtsast enesekaitse ja alalhoidmise vaatepunktist välja minnes, on piinlik järelevalve organismi tegevuse üle, et vähemgi korras ilmsiks ei tuleks. Ettevaatuse abinõudega võib neid korratust suurel määral ära hoida. Atleet, kes oma kehalt palju suuremal määral saavutusvõimet nõuab, kui harilik inimene, peab oma tähelepanu juhtima tugevamate organide vastupanu suurendamisele. Kandvam põhireegel on lihtne, terve ja jõuduhoidev eluviis. Seda enesele harjutada ei ole raske, kuid vajab siiski tahtejõudu. Paljudki kannatavad seejuures haviid. Piiri-

dest üleastumine võib aga tagajärjena mõne eluliselt tähtsa orgaani lõdvenemise või haigeksjäämise. On paljudki sportlasi, kes imestavad, et nad sagedase treeningu peale vaatamata oma endisse hiilgevormi ei tõuse ja enda eluviisist ei oska sellekohaseid järeldusi teha.

Väga tähtsal kohal kehakultuuris on õige hingamine. Saavutusvõime on just laiemas ulatuses sellest. Sagedased hingamisharjutused annavad rinnakorvale suure elastisiteedi. Mitteharjutatud keha vajab viis kuni kuus korda enam õhku mõneks füüsiliseks pingutuseks. Tuleb seepärast hoolitseda, et võimalikult vähesel õhukuluga, s. o. väheima pingutusega suurimat tööd sooritada. Õhutarvitus ja jõukulu on tihedalt üksteisega seotud. Tarvilik hulk õhku võib treeneritult kehal kuni 4 liitritni langeda. Peale pingutusi on hingamisharjutused tingimata tarvilikud. Need ei tohi aga käte ülestõstmise ja sissehingamisega algada, vaid esmalt peab kopsudest söehappeline õhk välja pressitama, vajutades rinda sisse. Harjutatagu ka vahetevahel eranditult ninahingamist. Aeglase ja tõusvate pingutustega harjutuste läbi saavutatakse ka siin eesmärk.

Pulsitegevust ei tohi tähelepanust lasta. Pulsilööki arv otsekohe peale harjutust peab treeningutabelile märgitama, samuti aeg, mis pulsi asetamiseks normaal seisukorda kulub. See kõigub harilikult 10—20 minuti vahel ja on südame tegevusest. Viimast võib omakorda sagedate kõnnakutega tulusalt mõjutada. Kõndimise juures ei ole mõeldav atleediline kiirkäik, vaid lühike jalutus kiirendatud tempoga (footing).

Erilist tähelepanu väärivad hammaste eest hoolitsemine. Kuid need on halvas seisukorras, ei saa toitu korralikult peeneks närida. Selle all kannatab üldine heaolek, ja ratsionaalne keha toitmine. Pahesid ei saa suurendatud söömisega kõrvaldada, sellega omandab ainult magu üleliigse ballasti, mis pahet veel suurendab.

Väsinud keha saavutab jälle värskuse kõige otstarbekohasemalt sauna ja massaažiga. Nende ravivõimude ei ole meie päevade leidus, vaid tugeneb juba aastatuhandeliste traditsioonidele.

Iga füüsiline tegevus kutsub kehas esile suurema põlemisprotsessi, kui see puhkeseisus nähtus on, millega loomulikult ka kehasoojus tõuseb. See tingib suurema hapnikutarbe, kuna teisalt ka söehappe, põlemissaaduste hulk tõuseb. Iga pingutusega vabanevad mürgiollused, mille viibimine veres ja lihastes väsimustunde kutsub. Pingutuste puhul omandab veri tumedama värvi, kuna mürgiollused hulk suureneb. Need toksiidid peavad keha eemaldatud saama. See sünnib otstarbekohasemalt higistamisega, vihtlemisega. Õigel kombel võetuna ei kahanda vihtlemissauna keha jõudu ega raskust. Selles mõttes on kahjulik higistamine öösi voodis, mis on nõrkuse sümptom. Peale sauna hõõrutagu keha kareda rätiga punaseks ja määratagu sisse Kölni veega, millega nahahingamine intensiivsemaks muutub. Siis võib algada massaaž, mis mürgiainete kõrvaldamise kõrval aitab ka pikki, pehmeid lihaseid luua.

Suurenenud pingutused avaldavad ka vereringvoolu peale mõju. Veri pressitakse tegevusel allapoole. Seepärast on soovitatav jooksu järel umbes 10 minutit horisontaalselt lamada, mille jooksul veri jälle ühetasaselt kehas jaguneb.

Sakslaste imepillid jooksjatele.

Millega võitis dr. Peltzer Nurmi ja Vide?

Minu esimene tänavune murdmaastart läinud pühapäeval Grünewaldis ebaõnnesus, nagu minu klubikaaslasel, Saksa 3000 meetri rekordimehel Archie Walpert'ilgi. Nimelt juhtus meile jooksul äpardus, mille põhjusest ma E. Spordilehe lugejatele otustasin kirjutada.

Nimelt on tuntud dr. M. Brustmann mõne aja eest üles leidnud nõndanimetatud imepillid kestvuskjooksjatele. Need pillid peavad jooksjale ülesleidja tõenduse järele andma parema algiiruse, vähendama väsimust tempo vaheldamisel ja vahespurtidel, edasi hõlbustama ülemineku surnud punktilt, hoidma ära pisted, andma suurema vastupidavuse külmale, märjale ja tuulele, hea spurd, kiire väsimuse kadumise jooksu järele jne. jne.

Neid tablette võtsime meie Walpertiga mõned tunnid enne võistlust, mina startisin esimesena junioride klassis. Kohe stardipaugu järele võtsin ma enesele juhtimise, tundsin enesel nii hea olevat, et tempot järjest kõvendasin, 2½ km järele olin ma teistest juba 50 mtr. ees, 3½ km järele olin juba 60 mtr-ga juhtimisel, kuid 5. km juures juhtus äpardus. Ma sain kõhukrampid ja südameklõppimise. Suutisin veel mõned meetrid edasi liikuda, siis olin sunnitud maha istuma ja 200 mtr. kaugusel stardist vihaaga vaatama, kuidas teised mööda jooksevad. Minu vaheaeg 3000 mtr-is, nagu mulle hiljem tähendati, oli olnud 9.41,7 (metsatee). Sama saatus tabas ka Walperti, kes alguses samuti oli hiilgavalt juhtinud, kuid mõne kilomeetri järele oli sunnitud katkestama. Meie mõlemad töötasime enam edaspidi sarnaseid abinõusid mitte tarvitada.

Teid huvitab vist see, et ilmarékordimees dr. Peltzer iga suurema stardi eel „Adastra“ sisseprijumise laseb enesele dr. Brustmanni teha, mis ka sel korral sündis, kui ta Videt ja Nurmit löi. Siinsetes sportlistes ringkondades tõendatakse, et ilma nende priksimisteta dr. Peltzer kuidagi oma muinasjutulisi aegu ei oleks saavutanud. Jah, mõnele mõjub see hästi, teisele halvasti. Dr. Brustmann (Berliin) ja dr. Stolzenberg (Hamburg) pakuvad ohtralt neid mürgipille ja pritse Saksa spordi virgutamiseks kõrgemale õitsele. Kõik olümpia kandidaadid peavad praegu neid pille oma peatoiduks. Teadagi on see hea äri mõlemale arstile. Mina igatahes loobun edaspidi sarnasest „lehmatoidust“ ja soovitan ka teistele Eesti sportlastele oma tervist mitte sellega kaalule seada.

Praegusel jäähokkei hooajal mängivad Berliinis ka 2 noort eestlast väga edukalt. Need on Bulota Tallinnast (Bulota on leedulane ja ta praegune kodukoht Kaunas. Toim.), kes S. C. Charlottenburgi esimeses meeskonnas esineb ja Peterson Tartust, kes juba pikemat aega Berliinis ja T. u. H. C. Rot-Weiss'is mängib. Berliinis on veel teisigi sportivaid eestlasi, näit. Berliner Sport-Club'is, kuid need peavad omale nähtavasti auks sakslastena esineda ja oma isamaad salata. Haletsemisväärt inimesed!

Berliini Apollo-teatris peetud elukutselistel maadlustel esinesid eestlased Neeström ja Renter. Esimene saavutas üldiselt neljanda ja teine kuuenda koha. Neeström võitis Tom Barry (Ameerika), Kley

Tuleval talvel jäähokkei!

Alatagu aegsasti ettevalmistustega selleks paljulubavaks mänguks.

E. Spordileht on mitmel puhul lühidalt märkinud, et jääpall, bandy, meile kuigi palju arenemisvõimalusi ei paku ja varem või hiljem tuleb meil jäähokkei peale üle minna, ja mida varem, seda parem. Seisukohad, millest meie seejuures välja läheme, on järgmised:

1. Võimaldab suurema ulatusega rahvusvahelist konkurentsi, osavõttu olümpiaadidest, Euroopa esivõistlustest jne., kuna bandyga meie ainult soomlaste, rootslaste ja lätlastega saame ühendust pidada, laevasõidu puudumise ja õhusõidu liigkulkuse tõttu aga ainult lätlastega. Et see konkurents palju ei paku, on endastmõistetav.

2. Jäähokkeid mängitakse märksa vähemal liuväljal, kui jääpalli—bandyt. Praegu on meil kogu riigis vist ainult kaks jäävälja, Sport ja Kalev Tallinnas, mis oma mõõtudega selles suhtes rahuldavad. Kogu provints on äravõitmatutesse kammitsatesse asetatud. 70×35 mtr. liuvälja saab aga võrdlemisi hõlpsasti juba igal pool korraldada, sarnased ongi pea kõikjal juba olemas, kus vähegi huvi uisuspordi vastu tuntakse. Sarnase liuvälja korrahoidmine nõuab ka märksa vähem kulusid.

3. Jäähokkei meeskonda on märksa hõlpsam, odavam, varustada, mis iseenesest täiesti arusaadav, kuna tal kuus meest bandy 11 mehe vastu on. Mõned säärekaitsed vast on ehk kulukamad kui jääpallis, kuid sheib ja kepid on seal vastupidavamad, kuna jääpallis pea igaks treeninguks ja matshiks uus pall tarvis läheb, vahel koguni pooltosinat neid, samuti õrnad kepid hõlpsasti purunevad.

4. Jäähokkei annab võimaluse kaugevalt meeskondi Tallinna tuua. 15-mehelise (ühes reservidega) jääpallimeeskonna Tallinna toomine võrdub vist ligikaudu 8-

mehelise hokkeimeeskonna kuludele. Königsbergist, Varssavist, kuna vähese lisandusega Viinist, Berliinist ja mujalt saab Euroopa kuulsusega meeskondi hankida, samuti rändavaid kaanadlaste truppe jne.

5. Rootsi läheb järkjärgult jäähokkeile üle, sedasama kavatseb Soome, kuna Leedu ja Poola ainult jäähokkeid mängivad. Kui Eesti jäähokkeile üle läheks, oleks ka Läti sellele eeskujule sunnitud järgnema.

6. Eestlased on tugevad uisutajad, kaugevalt paremad, kui sakslased või poolakad, kes võrdlemisi ruttu ennast hea klassina maksma pannud. Kui sheibikäsitus omandatakse, ei peaks ka Eestil Euroopa kuulsus võimatu olema.

7. Jäähokkei on iseenesest jääpallist palju lihtsam ja huvitavam. Igasugused määruste veidrused ja mängu takistused, mis jääpallis maksivad, puuduvad seal täiesti ja igaüks saab täiest jõust, täie lustiga rappidada.

Nüüd, kus jääpallis hooaeg lõppes, oleks kohe tarvis ettevalmistustega järgmise sügise vastu alata, et jäähokkeile tingimata üle minna. Võtku see küsimus tõsiselt kaalumisele kõik meie suuremad seltsid ja talispordiliit, kellele suveks puhkuse asemel seega kena ja mitte üle jõu käiv ülesanne oleks antud.

Rõõmustavat aktiivsust on avaldanud juba Tallinna hokkeiklubi, kes oma nime kohaselt ka uue spordiala sünnitajaks tahab Eestis hakata ja tulevaks talveks ühe või kaks meeskonda välja paneb. Varustuse ja juhatuste saamiseks on klubi poolt juba sammud astunud. On juba esialgselt meeskondki jäähokkei tarvis kokku seatud. See oleks: Niiler või Gerretz; Tomingas-Sauer; Ree-Sprantsmann-P. Freiberg. Mis ütlevad nüüd Sport ja Kalev?

Rahvusvahelise olümpia komitee kongress

peetakse 21.—27. aprillini Monacos järgmise päevakorraga: amatöör-staatus; Amsterdamis olümpiaadi ja St. Moritzi taliolümpiaad; rahvusvaheliste spordiliitude suhtumine permanent bürooga; 1928. olümpiaadi kava kindlaksmääramine; atleetide amatöörismi küsimus, kes enam kui 3 nädalat spordireisil viibivad; Aafrika olümpiaad; olümpia medalli võistlus; spordiväljade komisjoni aruanne; olümpia karika määramine 1927. a. Istung leiab aset Monaco okeanograafilises muuseumis Monaco printsiprotektoraadi all.

Spordiväljade komisjon on järgmise avaldusega riigivalitsuste poole pööranud:

Iga 1000 inimese peale peab igas linnas langema 2½ hektari avalikku mänguvälja, jalgpalli, hokkei, tennis, kergejõustiku ja korvpalli harrastamiseks. See on norm, mille Suur-Britannia ja Saksamaa vastu on võtnud, ja kogemused on näidanud, et, kui sarnasel määral spordiväljasid kasutada on, siis sellest nõuete rahuldamiseks jätkub. Paljudes linnades suure elanikkude arvuga, kus ehitusteks vähe vaba maad järele jäänud, on raske nimetatud pindala mänguväljades reserveerida. Seepärast on tarvilik, et omavalitsuslised asutused ehitusplaanide vastuvõtmisel kohast tähelepanu spordiväljadele annaksid. 2½ hektari minimumi ülesseadmisel on arvestatud sellega, et paljud spordi harrastamiseks kas liig vanad või liig noored on. Edasi on kalkulasioonist välja jäetud spordiseltsidesse kuuluvad, kel oma spordiväljad kasutada on.

Näitena olgu märgitud, et New-Yorgi osariigis 78 linna üldiselt 1042 spordivälja omavad. Sellest on 618 avalikku mänguvälja, 243 kaetud spordihalli ja 181 spordivälja. Üheksal linnal on avalik golfivälja. Peale selle kasutatakse 606 koolihoonet peale õppetundide avalikkude spordihallidena.

(Saksa), Equatore (Itaalia), kuid võideti omakorda Angelescu (Rumeenia), Weinerti (Saksa) ja otsustavas maadluses Kley (Saksa) poolt. Kley-Neeströmi maadlus oli eriti pinev. Elavas võistluses õnnestus Neeströmil sakslast puusavõttega lüüa, kuid see pääsis sillaga, tõmbas vastase üle enese ja kohe mõlematele õlgadele.

Muide on mul veel teatada, et ma veebruaris Kaiserdami hallis 1500 mtr. ühes K. Brauni ja Schmidt II-ga 4.15,8 (ametlik aeg) jooksin.

Viimasel sisevõistlusel Stuttgartis saavutati õige häid resultate:

50 mtr.: 1. Körnig 5,8; 2. Houben 6,0.
60 mtr.: 1. Körnig 6,6; 2. Houben 7,0.
60 mtr. tõkkeid: 1. Behr 9,2. 4×800 mtr.: Phönix, Karlsruhe, 8.29,6. Pealtvaatajaid 6000.

Nürnbergi sisevõistlustel olid tagajärjed: 100 mtr.: 1. Körnig 11,2; 2. Houben 11,4. 400 mtr.: 1. Schoemann 52,9. 1000 mtr.: 1. Schoemann 2.39,1; 2. Fridel 2.44,2. 3000 mtr.: 1. Kettner 9.22,6; 2. Täufer 9.27,4.

Kõige austusega

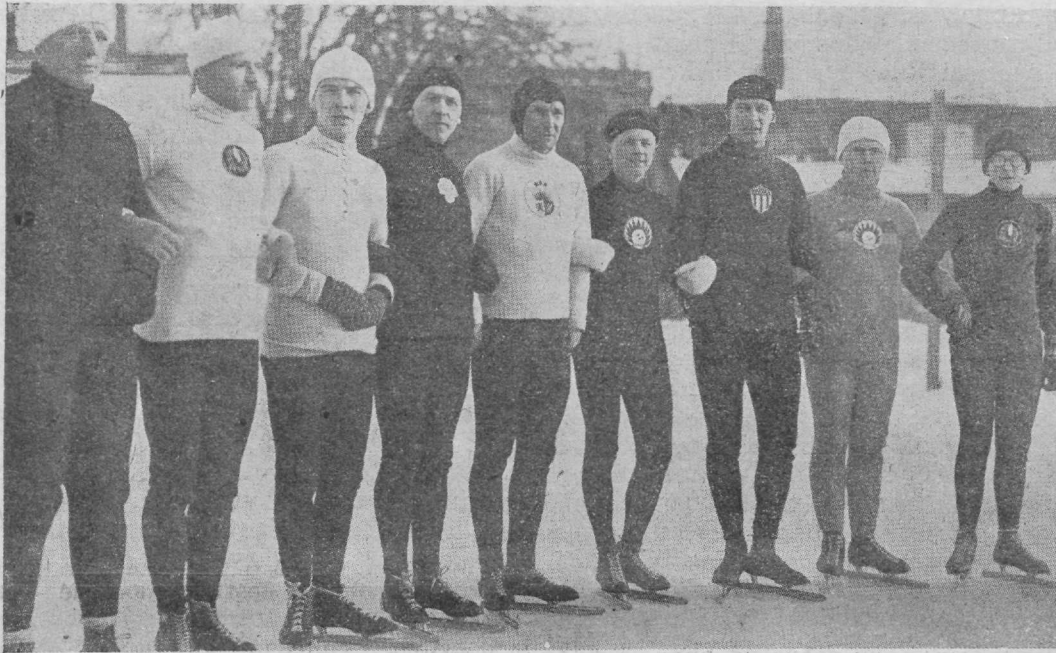
Teie E. T. Neumann.

— 2877 poksimatshi on peetud 1926. aastal New-Yorgis. Esinenud on 1704 poksjat. Võistluste sissetulek 251.583 dollarit.

— Carl Vestergren võitis Soome raskekaalu maadlusmeistri Hjalmar Nyströmi paremusega, olles ise poolraskekaalus.

Möödunud talihooaeg.

Halbade olude peale vaatamata edu. Eesti on Lätist kiirusutamises parem.

Eesti-Läti kiirusutajad. Teine vasakult Cimmermans, tema järel J. Kreutzberg, Martin ja Rumba. Kalevi märgiga on Mitt. Ülejäänud on lätlased Petersons, Bertulsons, Vilits ja Popovs.

Möödunud tali oli iseenesest üks eba-kohasematest talispordis. Pikad sulad, hiline sügis, varane kevad, lumevaesus ja selle vahel üksikud karedad külmad ei lasknud talisporti kuigi normaalselt areneda. Kestvast ja süstemaatlikust treeningust ei saanud juttugi olla, püüti ainult kuidagi järjekorralt tarviliste võistlustega toime saada, kuid siingi tuli fiasko — muist esivõistlusigi jäi pidamata. Näilikult ebaõnnestanud tali, kuid siiski mõningate rõõmustavate edusammude ja lubadustega tulevaks aastaks.

Suusatamisest ei tulnud, nagu juba tähendatud, suuremat asja. Kaitseväge suutis sulaga võidu kuidagi oma esivõistlused Tapal ära pidada, olles sunnitud siiski muist aladest loobuma, kaitseliit, kel juba oma suusapäeva jaoks oli suurepärase auhindadegi kollektsioon valmis osetud, ei saanud nende väljamängimisele asuda ja talispordi liit ei jõudnud esivõistluste tähtpäevade määramisest kaugemale. Suusatamise alal tehtud edusammuks olid A. Palmroosi poolt korraldatud suusakursused, millest viimases numbris oli pikemalt kirjutatud, ja meie suusatajad õigele arenemisteele juhtisid.

Hooaja elavam ala oli jääpall, kuid seda ainult esimesele klassile ja pealinnas. Provints oli jääpalli suhtes väga tagasihoidlik ja pealetulnud sula ei lasknud selguda, kes B klassis oleks meistritiitli väärinud. Tallinnas peeti mõningad B klassi mängud, oli uute meeskondade näol värskest märgata, kuid Narva, Tartu ja Pärnu andsid seetõttu endist väga vähe kuulda.

Jääpalli suurvõistlused, kui seda termini võib esimese klassi jääpallimatshide kohta tarvitada, näitasid siiski edu, nii mängu tasapinnas kui ka pealinnataajate arvus. Võistlusi jälgis juba sarnane tihe rahvamüür, nagu see jalgpallile omane ja talispordiliit, kes juba mitmeid aastaid võlgades siples, tõusis oma tänavuste ettevõtetega vee peale.

Huvitavalt näitasid kolm peakonkurenti kõik võrdset võimet tänavu, mis omavahelise võistluse õige pinevaks ajas. Sügisepoole seisis seejuures napolis pare-

muses Kalev, kuna kevadeks temast Hokeiklubi mööda vajus. Spordil oli tänavu halb aasta ja viiest peetud mängust suutis ta ainult ühe võita, Riias, kuna kõik Tallinnas peetud mängud ta kaotas.

Meeletuletuseks lühike ülevaade veel mängude käigust:

Esimesel sõprusmatshil lõi Kalev Hokeiklubi 10:5 ja Hokeiklubi omakorda Sporti 8:7. Järgnevas Harju esivõistluste tsükli oli Kalevil juba kõva töö Hokeiklubi võitmisega 4:2, kuna Spordi üle Kalev juba kõige minimaalsemate shanssidega 5:4 Harju meistriks tuli. Järgnes Hokeiklubi võistlusreis Riiga, kus klubi kaotas Riia aerutajate klubile 4:6 ja Riia koondusele 5:8, mis hea tunnistuse andis Läti jääpallimeeste edust. Läti-Eesti jääpalli maavõistlus oli selle järel oma kaotusega 3:5 talihooja mõrudam sündmus, mida Tallina võit Riia üle 7:1 ka suuremat lohutada ei suutnud.

Algasid esivõistlused. Kohe selgus tõus Hokeiklubi vormis. Kalev tehti tema poolt ladusalt tükiks 3:6, kuna Sport finaalis kõige meeleheitlikuma vastupanu järel pidi Hokeiklubile meistritiitli 2:4 jätma. Peale selle tegi Sport võistlusreisi Riiga, kus Riia jalgpalliklubi 14:2 alla heideti, kuid Riia koondusele õnnelt 0:3 kaotati. Samal ajal kostitas Hokeiklubi Tallinnas Läti meistrit Riia aerutajate klubi 3:1, kuna Kalev enesele Tartus lohutust otsis, lüües sealset Kalevit 11:1 ja koondust 18:1.

Seltsidest pidas seega Hokeiklubi 8, Kalev 6 ja Sport 5 võistlust. Neist võitis Hokeiklubi 3, kaotas 5, väravate vahekorral 37:41 tema kahjuks; Kalev võitis 5, kaotas 1, väravate vahekord 51:19 tema kasuks; Sport võitis ühe ja kaotas neli, väravate vahekord 27:22, tema kasuks. Nii omab meistermeeskond siiski kõige halvema bilansi, kuna Kalev ka ilma Tartu võistluseta „omadega välja oleks tulnud“.

Iluuisutamine möödus harilikku vaikuse all ja näitas, et kui imet ei sünni, siis see spordiala meil üldse välja sureb. Esivõistlustel domineerisid nii mees- kui ka

naisvõistlustel Tartu esitajad — hra Reeder, prl. Frey jne. —, kuna Tallinna „tuleviku lootused“ kõik haihtunud on. Meeldiv üllatus oli siiski iluuisutajate tüse võit 6:4 maavõistlusel Riias Läti iluuisutajate üle.

Kõigist kaunim oli aga möödunud talvel kiirusutamine, kus kõigest üks korralik võistlus, esivõistlus, peeti (seegi poolleidi sulaga), kuid sedavõrd kaunid tagajärgi andis, et kohe kiirusutajate olümpiaadile saatmise peale hakati mõtlema ja mõned sporditegelased seda ala järjekorras isegi on valmis kergejõustikust ses mõttes ettepoole seadma. Peale esivõistluse käisid veel kolm paremat uisutajat — Mitt, Martin ja J. Kreutzberg Riias võistlemas.

Kiirusutamises tuli ilmsiks palju talente, kuid ka üks tõeline imelaps (kuigi ta oma aastate poolest seda enam ei ole). See on Tavast. Mees on lapsepõlves kunagi uiskudel sõitnud, kuid ei ole nüüd neid 12 aastat jalga saanud ja läks võõraste uiskudega juhuslikult esivõistlustele oma õnne katsuma. Tagajärg oli mehele enesele ja kõigile teistele kõigist ootustest üle käiv üllatus — mees jooksis 500 mtr. 50,2 ja tuli B klassis sellega esimesele kohale. Pikemad maad ei läinud muidugi vastupidavuse puudumisel nii ladusasti. Seegi juhus näitab, et kiirusutamise alal alles meie suurmeistrid veel üles leidmata on.

Hooaja paremad saavutused olid kiirusutamises järgmised:

500 m tr.: 1. Burmeister 47,1; 2. Mitt 49,0; 3. Martin 49,8; 4. Tavast 50,2; 5. Vogt 50,5; 6. Jeg 51,3; J. Ende 51,8; 8. J. Kreutzberg 52,2; 9. Villemson 52,5; 10. Leetsy 52,8; 11. Elberg 53,8; 12. Must 53,8; 13. Kerd 54,0; 14. Gern 54,1; 15. Jürgenson 54,1; 16. Jakobson 54,2.

1500 m tr.: 1. Burmeister 2.38,0; 2. Mitt 2.40,0; 3. Martin 2.40,2; 3. Vogt 2.46,8; 4. J. Kreutzberg 2.48,8; 5. Jürgenson 2.52,7; 6. Jeg 2.52,9; 7. Leetsy 2.55,3; 8. Tavast 2.57,4; 9. Kerd 2.58,1; 10. Gern 2.58,1; 11. E. Kreutzberg 2.59,1.

5000 m tr.: 1. Mitt 9.24,3; 2. Burmeister 9.32,8; 3. Martin 9.34,2; 4. J. Kreutzberg 9.52,7; 5. Ende 10.06,1; 6. Vogt 10.09,0; J. Jürgenson 10.10,8; 8. Leetsy 10.20,7; 9. Villemson 10.40,1; 10 E. Kreutzberg 10.42,6.

10.000 m tr.: 1. Mitt 19.24,7; 2. Martin 19.56,8; 3. Burmeister 19.58,1; 4. J. Kreutzberg 20.00,4; 5. Ende 21.11,0.

Huvitav on võrrelda Eesti kiirusutajate saavutusi Läti kiirusutajate omadega, mis järgmise paremusjärjekorra annaks:

500 m tr.: 1. Rumba, Läti, 46,6; 2. Burmeister, Eesti, 47,1; 3. Petersons, Läti, 48,7; 4. Mitt, Eesti, 49,0; 5. Martin, Eesti, 49,8; 6. Tavast, Eesti, 50,2; 7. Vogt, Eesti ja Vilits, Läti, 50,5; 9. Bertulsons, Läti, 50,8; 10. Cimmermans, Läti, 51,0.

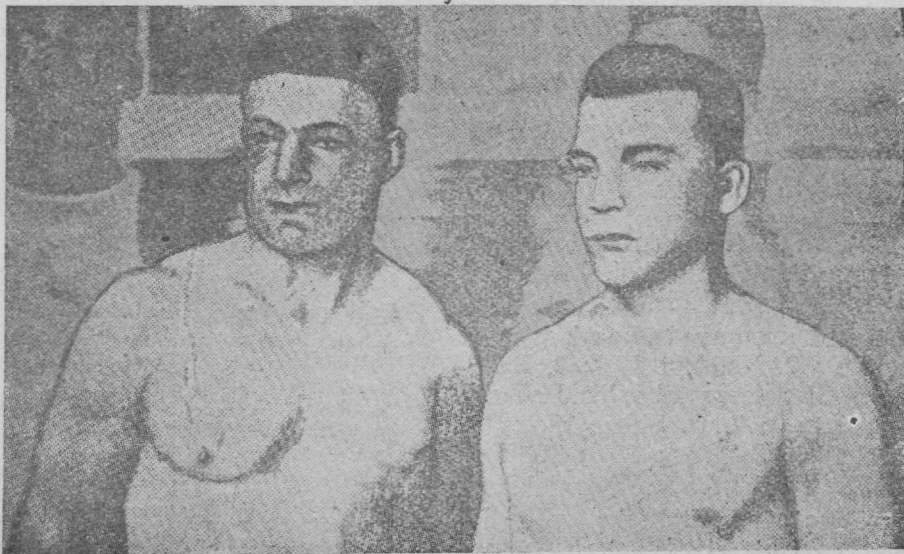
1500 m tr.: 1. Rumba 2.24,4; 2. Burmeister 2.38,0; 3. Mitt 2.40,0; 4. Martin 2.40,2; 5. Cimmermans 2.41,0; 6. Petersons 2.42,3; 7. Vogt 2.46,8; 8. J. Kreutzberg, Eesti, 2.48,8; 9. Bertulsons 2.49,9; 10. Popovs, Läti 2.51,8.

5000 m a r.: 1. Rumba 8.59,8; 2. Mitt 9.24,3; 3. Burmeister 9.32,8; 4. Martin 9.34,2; 5. Cimmermans 9.46,8; 6. J. Kreutzberg 9.52,7; 7. Bertulsons 10.01,4; 8. Ende, Eesti, 10.06,1; 9. Vogt 10.09,0; 10. Jürgenson, Eesti, 10.10,8.

(Järg 6 lhk.)

Caramuru sai Klausnerilt lüüa.

Klausner käis vastasega mängides ümber.

Caramuru ja Klausner.

Jalgpallimees R. Pöder kirjutab Braziiliast:

Väga lugupeetud E. Spordilehe onu!

Näete, kui tülitama kord hakkas, ega sellel siis lõppu tule. Aga ma märkisin juba oma eelmises saadetises, et Teil ei pruugi pahaks panna, kui jutt jälle Klausnerist algab. Sest Ervints on ikka kange poiss küll. Praegu istub ta jälle minu juures ja palub, et ma ta viimasest matshist kodumaa „semmudele“, nagu ta ise nimetab, kirjutaksin.

Aga teate — tal on endal silm sinine mis hirmus ja pahemal käel kaks esimest sõrme vigastatud ja paistes. Ütlesin, et Sulle on ikka hästi antud küll, kuid kurjavaimu poiss ainult naeris ja löi käega. Uskuge, Klausner on Eestist lahkumise järel tublisti sirgunud ja tüsedamaks läinud, paistab välja kui 25-aastane atleet, olgugi et ise vaevalt 19 sai. Ja tema lai nina — ajab igakord tõesti naerma kui teist keerama hakkab — on nii pehme kui sült. Vaadeldes minu suurt kondist nina, tähendas Klausner, et see esimese hoobiga peast minema löödaks.

Kuid aeg on kallid ja Ervints kiirustab juba kirjutamist — ise istub sohval, ja lad laual ja vahib asjaliku ilmega oma sinist silma, pigistab vedrutavat nina ja siltab haiget kätt.

Lase tulla, Ervints!

„Võistlus oli 5. veebruaril kell 9 õhtul Sao Paulos „Brazi Frontao’s“. Rahvast külluses, uste taga pikad sabad. Saali mahtus umbes 7000—8000. Võistlus 10 roundi, kindad 6-untsilised. Vastane brasiillane Caramuru Santose linnast, mille tõttu teda „Santisto“ hüüatakse (S. Paulo osariiklasi „Paulisto“ ehk „Paulistano“). Caramuru kehakaal 95 kg., Klausneril 85 kg. Paar on järjelt neljas, eelviimane.

Võistluse eel oli tuju hea. Istusin ringi nurgas pingil, silmitsedes teravalt Caramurut. Minu kinnaste kallal on kõvasti ametis treener, neeger Peter Johnson, kes ise ägedasti vahetpidamata juhatusi jagab, käskides Caramurule vasakuga näkku seeriaid anda, mis segadust sünnitavad, ning siis kiirelt paremaga mõned otsepommid lõuga ja silma.

Gong. Vaikus. Viskan mantli õlalt. Sammun keskele, sirutan käed tervituseks, kuid vastuseks saan kena lögi näkku.

Rahvas naeris, väljaarvatud mina ja kohtunik. Siis tormas Caramuru järsku nagu tiiger peale, jagades igasuguseid räpaseid hoope, mis sundisid mind kaitsma ja eest ära jooksuma. Hakkasin ise naerma, kuid sain aru, et pean asja tõsisemalt võtma ja näitasin varsti head tehnikat, kinnitades mõnegi muhu Caramuru näole. Ühe sirgega sai ta silm veristada.

2. round. Näitasin hea tehnika kõrval paremust, narritades tublisti Caramurut ja käies temaga mängides ümber. Rahvas naeris pööraselt ja avaldas mulle sümpaatiat. Round minu, nagu eelminegi.

3. round. Täieliku ülekaaluga minu.

4. round. Lõpul Caramuru groggy, hoidis pea longus kinnaste vahel ja taarus jalgedel. Jagasin hulga lööke. Caramuru ainult kaitses, olles ise ringi nurgas. Korruga kargas ta kui mätaskaru uimastusest tähele panemata, et ma teises ringi nurgas olen, peksis ta oma ees õhku. Rahvas naeris, samuti mina. Round minu.

5. round. Algan ägeda pealetungiga, viies Caramurut segadusse. Ühel kenal ataagil vigastan enese vasaku käe 2 sõrme, mis hiljem valusalt endid tunda andsid. Round jälle minu kasuks.

6. round. Caramuru kaitseb lahtiste kinnastega pead ja nägu. Korruga kogub ta ennast ja tabab õnnestanult ühe sirgelöögi mind silmale. Ega kiita polnud, uimastas hästi. See oli Caramuru parim round ja andis talle viigi.

7. round. Caramuru väsinud ja mina ei ole ka värsked. Round tähtsuseta, kuid jälle minu kasuks.

8. round. Torman kohe kiiresti peale ja kinnitan ühe pitsati Caramuru karvase näo silmale, mis punetab ja järjest kasvavaks muhuks areneb.

9. round. Möödus tagasihoidlikult ja eriliste momentideta. Hoidsin jõudu viimaseks roundiks. Round jälle minu.

10. round. Mõne löögi järel läks Caramuru kinnas lahti. Katkestati võistlus kinda sidumiseks. Peale selle algasin tugevat pealetungi, jagades mõjuvaid lööke mõlema käega. Minu täielik ülekaal.

Gong lõpetas võistluse ja kohtunikud tunnistasid minule punktivõidu.

Nii oleks lühike pilt Klausneri võistlustest. Klausner on seni pidanud järgmised ametlikud matshid:

25. märtsil 1926. Rio de Janeiro Põhja-Saksamaa meistri Schelckeriga. Võit 6. roundil Sch. allaandmisega.

10. aprillil Sao-Paulos tasuvõistlus. Võit 1. roundil k. o.

10. juulil Rio de Janeiro Kanada meistri Soldier Jones'iga. 10 roundi järel viik.

17. juulil Sao-Paulos John Bernardiga. 10 roundi järel viik.

7. augustil Rio de Janeiro Di Lorenzoga. Võit 7. roundil k. o.

1. jaanuaril 1927. a. Rio de Janeiro Portugali meistri Jose Santa'ga. Klausner andis alla 2. roundil.

5. veebruaril Sao Paulos Caramuruga. Võit 10 roundi järel punktidega.

Juurelisatud „O Estado de Sao Paulo“ 7. veebruarist on matshi kohta lugeda:

„Raskekaallasel Caramurul ei ole poksiandi, kuigi ta seda sporti innukalt harustab. Viimasel ajal ei ole Caramuru absoluutselt edenenud. Klausner ei võitnud teda ainult sellepärast knock outiga, et Caramuru liiga oma nägu kaitses ja maha küürutades ennast eestlase löökide eest peitis, vahetevahel tormilisi momente esile paisates. Vahel oli Caramurul siiski imeliselt hea hoog, tormates vastasele peale ja jagades pimedalt löökide seeriaid. Klausner oli niisuguse kummalise taktikaga harjumata.

Viiendat roundist alates ei püüdnud Klausner enam knock outi. Ta arvas kohasemaks punktivõiduga rahulduda, et võimalikke üllatusi brasiilia poksjalt ära hoida.“

Kõiki spordisõpru tervitades
Raymond Pöder.

Läti kiri.

Läti uude kergejõustiku liidu juhatusesse valiti: esimees N. Shvedrevitcs (Union), abiesim. Ad. Plum (Sports), sekretär P. Krogis (LSB), sekret. abi A. Osols-Berne (1. RAK), kassahoidja F. Vrede (1. RAK), varahoidja A. Lukstins (ASK), H. Konrads (Sports): Juhatus otsustas vastu võtta poolakate kutse maavõistluseks Poola — Eesti — Läti, kuid palub omalt poolt poolakaid kava 10.000 mtr. jooksupäeva täiendada. Liidu sekretärile on ülesandeks tehtud kõigist läbi-rääkimistest poolakatega ka Eestit informeerida.

Läti murdmaajooksu esivõistlus peetakse 3. aprillil. Meestele on kavas 8 km. ja naistele 2 km.

Läti jalgpallimeistri nime peale hakkavad tänava ainult 4 meeskonda uueltasutatud kõrgemast liigast (virsliga) võistlema: RFK, LSB, Amateurs ja Olimpija. Kõik meeskonnad mängivad omavahel üksteisega kaks korda punktisüsteemis. 1. ring peab lõppema 1. juuliks, 2. ring 1. oktoobriks. Neid võistlusi korraldab LFS — Latviyas futbola savieniba.

Peale nende võistluste käib ringkondade esivõistlus 5 ringkonna: Riia, Vidzeme, Zemgale, Kurzeme ja Latgale vahel. Iga ringkonnavõistluse läbiviimise eest hoolitseb ringkonnaliit, kes oma äranägemise järele meeskonnad klassidesse jagab. Üleminek nõrgemasse klassi sünnib sel teel, et esimeseks tulnud meeskond peab võistlema kõrgema klassi viimasega. Kui seltsil, kellele meeskond kuulub, juba on kõrgemas klassis oma meeskond, omandab võistlemise õiguse teiseks tulnud meeskond jne.

LFS hakkab korraldama peale kõrgema liiga võistluste ka veel A. klassi meeskondade võistlusi, kes omal ringkonnas esimeseks tulnud. Nende viie meeskonna võistlemine omavahel läheb karikasüsteemis. Võitjaks tulnud meeskond omandab õiguse 1928. aastal kõrgemas liigasse liituda, nii et 1928. a. seal on juba 5 meeskonda, millise arvu juure peatama jääda seegi.

1928. aastast alates pääseb kõrgemas liigasse seega jälle võistlusega. Ringkonnavõistluste esimene võistleb kõrgema liiga viimasega.

Läbi Olimpija kutsuvad omale treeneriks Maloshiki, endise RFK treeneri. LFS omale igatahes treeneri ei soeta, kuna tal selleks puuduvad ainelised võimalused. Samal põhjusel ei mõtle treeneri peale ka RFK. Ad. Plum.

Jalgpallimeeste treeningvõisflus

Üldine võitja H. Paal.

Jalgpallimeeste treeningu ergutamiseks korraldada jalgpalliliit 16. märtsil Gonsiori tänava maneeshis sisevõistluse treeningul käsitatavatest kombineeritud numbritest. Seal oli sarnaseid nimelt kuus: 1. kiirjooks, 2. palli löömine peaga, 3. pallivedamine, 4. ussijooks, 5. tabavuslöök ja 6. hüpped-pugemine.

Kiirjooksuna tuli teha $\frac{3}{4}$ ringi maneeshi ümber, umbes 60 mtr., kahe kurvega. Palli löödi peaga kordade peale, — kes suudab enam kordi palli üles lüüa. Pallivedamisel tuli teha jälle 60 mtr., mille jooksul pidi palli 25 korda puudutama. Ussijooksul seisid kaasvõistlejad 20 mtr. joonel reas ja jooksjal tuli nende ümber põigelda, seega umbes 50 mtr. katta. Tabavuslöögil tuli umbes 12 mtr. palli vedada ja siis 11 mtr. pealt nummerdatud märklaua pihta põmmutada. Viimasel hüppe-pugemisjooksul seisid mehed 60 mtr. peal poolringis, kus ühest tuli üle hüpata ja teise jalgade vahelt läbi pugeda.

60 mtr. kiirjooks toob esikohale Einmanni, kes maa 9,8 sek. katab. 2. ja 3. Räästas ja Paal 10,0; 4. Üpraus 10,1; 5. ja 6. Nelisnoi ja Paalberg 10,4. Järgnevad 10,5-ga: Gerassimov, Javorski, Ellmann, Fiskar, kuna O. Silber 10,6 näitab ja Ree 10,9.

Pallilöögis peaga on järjekord: 1. Gerassimov 8 korda, 2. Einmann 6, 3. ja 4. Räästas ja Fiskar, 5. 4 korruga järgnevad: Javorski, Üpraus, Ellmann. Paalberg lööb 3, Nelisnoi ja Ree 2.

Pallivedamises näidatakse aegu: 1. Ellmann 19,2; 2. Paal 20,0; 3. Ree 20,6;

4. Paalberg 21,4; 5. O. Silber 22,5. Teised ei suutnud maa katmisel 25 lööki teha, kuigi kohtunikud nähtavasti Räästa arvestamisega eksisid.

Ussijooks: 1. Einmann 9,9; 2. ja 3. Räästas ja Gerassimov 10,0; 4. ja 5. Javorski ja Paal 10,4; 6. Üpraus 10,5; 7. Paalberg 10,7; 8., 9. ja 10. O. Silber, Ree ja Ellmann 10,9; 11. Nelisnoi 11,2.

Tabavus: 1. Gerassimov 4 punkti; 2. ja 3. Räästas ja Paalberg 5. Järgmised 6-ga: Nelisnoi, Paal ja Fiskar.

Hüppe- pugemisjooks: 1. Einmann 15,2; 2. Nelisnoi 17,0; 3. Räästas 17,7; 4. Gerassimov 17,8; 5. Javorski 17,8; 6. Paal 18,0; 7. O. Silber 18,2; 8. Ellmann 18,3; 9. Paalberg 18,6; 10. Fiskar 21,2; 11. Ree 22,4.

Kokkuvõttes tuli üldiseks võitjaks Paal, Sport, 20 punktiga; 2. Einmann, Sport, 21; 3. Räästas, Kalev, 24; 4. Gerassimov, Siirius, 27; 5. Üpraus, Sport, 28; 6. Nelisnoi, Kalev, 29; 7. ja 8. Elmam ja Paalberg, TJK, 30.

Võistlused näitasid üldse kujukalt, et meie jalgpallimehed nii kiiruses, osavuses kui pallikäsitusel väga palju soovida jäta. Sarnaseid võistlusi peaks iga treening meestel sisaldama ja terve talve peaksid mehed endid sarnaselt arendama, siis võiks hooajaks mängu tasapind märksa tõusta. Kuid seda lihtsat tõde ei mõista meie jalgpallimehed ikka veel ja selle tõenduseks oli ka seegi võistlus, mis oma kenade auhindade peale vaatamata oli üpris vähe mehi suutnud kokku meelitada.

Käsi-palli esivõistlused.

6. märtsi käsi-pallivõistluste õhtul tuli ÜENÜTO ja Siiriusse kohtamisest võrkpalli B klassis meistriks ÜENÜTO meeskond koosseisus: Joller, Käär, Rosenstein, Pärnpuu, Hiie ja Laane-köiv. Vahekord 2:0 (15:2, 15:5).

Võrkpalli A klassis sai Sport NMKÜlt lüüa 6:15 ja 6:15.

Naiste korvpallis valmistas Kalev üllatuse, võites meistriks oodatud Makkabit 12:4, pool-aeg 6:4.

Korvpalli A klassis võitis Sport NMKÜ't vaatamata selle visale vastupanule 40:23.

9. märtsil peetud mängudel sai Võitleja Spordilt võrkpallis loobumisevõidu, naiskorvpallis löi ÜENÜTO Võitlejat 22:20 ja meeskorvpallis Kalev Võitlejat 40:21. Korvpalli B klassis võitis Siirius ÜENÜTO't 39:31.

13. märtsil pidi võrkpallis lõpumäng olema Kalevi ja Spordi vahel. Spordi mitteilmumisel sai Kalev loobumisevõidu ja meistritiitli. Kalevi meistrikoosseis on: Johanson — Mikk, Veinmann — Matiisen, Eisenschmidt — Umverk.

Naiskorvpallis löi Võitleja Kalevit 12:8 (9:4) ja Makkabi ÜENÜTOT 22:7 (13:3).

Meeskorvpallis suutis NMKÜ Võitlejat väga huvitavas matshis 46:30 (17:8) lüüa.

Möödunud talihoaeg.

(4. lhk. järg.)

10.000 mtr.: 1. Rumba 19.02,4; 2. Mitt 19.24,7; 3. Cimmermans 19.46,0; 4. Martin 19.56,8; 5. Burmeister 19.58,1; 6. J. Kreutzberg 20.00,4; 7. Bertulsons 20.51,8; 8. Ende 21.11,0; 9. Petersons 22.09,0; 10. Durens, Läti, 22.45,0.

Üldine paremus längeks sellega punktide vahekorraga 126½ : 93½ Eesti kasuks, olles üksikute maade järel järgmine: 500 mtr. — 30½ : 24½; 1500 mtr. — 31:24; 5000 mtr. — 35 : 20; 10.000 mtr. — 30:25.

Individuaalselt on Rumba oma Davosi hüilgeoludes saavutatud aegadega parim, kuid ei tule unustada, et ta näit. Riias Mittilt 10.000 mtr-is lüüa sai ja Burmeistrilt lühemates maades kindlasti lüüa saaks. Nüüd seisaks ta 40 punktiga Miti 33, Burmeistri 32 ja Martini 27 punkti ees esikohal.

Dr. Arnold Veiss,

mõne aasta eest hästi tuntud tugevam keskmaade- ja tõkkejooksja, lõpetas läinud jõuluks Tartu ülikooli arstiteaduskonna ja asus Tallinna praktiseerima. Tundes põhjalikult ise sporti ja tegutsedes vahetpidamata spordiorganisatsioonides edasi, on ta praegu kompetentsemaid arste Tallinnas, kelle poole sportlased oma vajadustel võivad pöörata.

Ta eriala on sise- ja lastehaigused. Rahaiddi, kopsu- ja näärmetiisikuse, seedimisrikete jne. puhul, mille ravimisel samuti kehakultuuri, õhu- ja päikesevanne võib kasutada, leiavad abitarvitajad dr. Veissilt asjatundlikku käsitust.

Iga spordihooaja eel peaks iga sportlane laskma oma tervislist seisukorda arstilt fikseerida. Kõigiti kohane oleks sel juhul dr. Veissi meele tuletada.

— Jack Sharkey — Mine Mc Tigue võistlesid New-Yorgis 15-roundilises matshis. Mc Tigue sai sedavõrd kannatada, et kohtunik pidi matshi 12. roundil katkestama.

Phil Scott löi sakslast Franz Dienerit tugeva ülekaaluga punktides.

— Itaalia löi Shveitsi poksimaavõistlusel Genfis 4 võiduga 1 kaotuse ja ühe viigi vastu. Puudus paber- ja raskekaal.

Keraveeretajad tulevad.

Murud löövad haljendama, jalgpallitaut end hakkab väljendama, juba luusivad tõvest vallatud ümber tuntud väljade tallatud. Meestel endil juba päkad kihelevad, silmad säravad, näod muhelevad, püüavad peleta talve uina, varjusruma; vaikust tuima. Jalgpalliliit tagant aitab, huvi köditab, meelkitab, pattab, pannes välja oma viimseid veeringuid, et korraldada ühistreeninguid, korraldades meelituseks sisevõistlusegi, mis tõmbas 13 meest ligi. Kõik konksud välja toodi, jooksti ussi- ja kassimoodi, hüpati üle ja jalge vahelt poeti, kõike kokku punktideks loeti, samuti seda, kuis keegi tabab, palju vasaku jalaga mööda rabab. Mehed maneeshis tuustisid kui mutid, mürtsusid seinu pihta futid, keerutid ja kargasid m's rammu, kohtunikud lugesid sammu, ja kui lõpuks küllalt lastud higi, oli ka palk vaevale ligi — vastsed meelitavad reisikotid, habemenoad ja vahupotid, mõningaid peegleid ja käterätte jagati lisaks meestele kätte, nii et jalgpallimeeste debüü tundus kõigile meeldiv menüü.

V—a.

Konya võib Eestisse tulla.

E. Spordilehe toimetaja sai Konya Ferenc'ilt, Eesti endiselt jalgpalli olümpia meeskonna treenerilt järgmise kirja:

Kuna minu leping Solothurnis 1927. aasta oktoobrikuul lõpeb, pöoran ma Teie poole teate saamiseks, kas on mind jalgpallitreenerina Eesti jalgpallimeeskonna ettevalmistamiseks Amsterdami olümpiaadile arvesse võetud või võib sarnane kavatus lähemal ajal üles kerkida.

Palun selle kohta lähemal ajal vastust, mille puhul võiksin asjalikumalt kirjutada ja ka oma tulevased sammud sellekohaselt seada.

Isiklise ja sportlase tervitusega

Konya Ferenc,

Schweiz, Solothurn, Drosselweg 454.

Soome jääpallimeistriks

tuli pühapäeval Helsingis peetud finaalmängul Viiburi Sudet, lüües HJK't 6:2, poolaja ülekaaluka võiduga 5:1.

Soome esivõistlused maadluses

peeti pühapäeval ja esmaspäeval HKV korraldusel Helsingis. Tagajärjed olid järgmised:

Kärbeskaal — 1. Pappinen, 2. Ahlfors, 3. Lahtinen.

Sulgkaal — 1. Pihlajamäki, 2. Pasanen, 3. Ryhänen.

Kergekaal — 1. E. Vesterlund, 2. Kilpiö, 3. Anttila.

Keskkaal — 1. K. Vesterlund, 2. Helenius, 3. Mäki.

Poolraskekaal — 1. Pellinen, 2. Pekala, 3. Vecksten.

Raskekaal — 1. Nyström, 2. Rosenqvist, 3. Sihvola.

Viimased uisuvõistlused

peeti Soomes möödunud laupäeval ja pühapäeval Kuopion Luistinseura korraldusel. Kuigi jää sula tõttu väga viletsas seisukorras oli, kujunesid tagajärjed rahuldavateks:

500 mtr. — 1. Thunberg 46,4; 2. Ovaska 46,5; 3. Korpela 46,7; 4. Backman 47,4; 5. Jokine 48,8; 6. Blomqvist 48,9.

1500 mtr. — 1. Thunberg 2.28,5; 2. Korpela 2.33,0; 3. Backman 2.34,2; 4. Ovaska 2.36,2; 5. Savia 2.38,0; 6. Blomqvist 2.38,2.

5000 mtr. — 1. Blomqvist 9.05,3; 2. Thunberg 9.15,5; 3. Backman 9.15,9; 4. Korpela 9.18,0; 5. Ovaska 9.21,7.

10.000 mtr. — 1. Blomqvist 18.54,8; 2. Thunberg 19.04,6; 3. Backman 19.21,3; 4. Korpela 19.27,0; 5. Ovaska 19.55,9.

Juhannes Killipi ringvaade.

K. Akeli foto.

Meie austatud ja väga lugupeetud talispordi liit kuulutas suure hallowa välja, et Eesti esivõistlused suusatamises peetakse 12. ja 13. märtsikuu päeval. Nähtavasti oli aga võistlusaeg kindlaks määratud ilma et Vanajumalaga oleks suhtes kokkulepele jõutud. Protestiks sarnase omavoli ja autoriõiguste rikkumise üle pandi ülevalt poolt võistlustele veto peale. Ja, nagu vanasti veeuputuse ajal vihma sadas, nii sadas ka nüüd, ja kui 12. märtsil päikene üle armsa Eestimaa vaatas, siis ei leidnud ta seal mitte üks tirts lund. Ehk kuigi, siis mitte nisukest, kus peal oleks saanud 25 km. joosta. Muidugi jäävad võistlused nüüd pidamata, kuid kuulda on, et talispordiliit Amundseniga läbirääkimisi pidavat põhjanaba rentimise suhtes. Kui see õnnestub, siis võib meie tänavustest esivõistlustest veel asja saada.

Isiklikult arvan, et kui võistlused lõplikult ikka ära jäävad, siis ülesantud võistlejate vahel kohad ja auhinnad ikkagi välja jagatama peaks. Kui näiteks jalgpalli (või mõnda muud palli) lüüakse ja kui üks pool välja ei tule, siis saab teine pool loobumiseõiguse. Noh, nüüd on meil võistlejad — lumi ei ilmunud välja — järjelikult võistlejate võit!

Usun, et ei oleks üleaarne mõningaid kokkuvõtteid teha möödunud talvehooajast. Eriti, mis puutub Talveliidu. Läänudastases kolmandas Spordilehe numbris kirjutatakse suusatamisest: „...Tuumis, mis meie sportlistes organisatsioonides ühe kõige elulisema ja tulutoovama spordiala vastu valitseb, vajaks tõesti pipart ja väävlit (vemmal! Juh. Killip). Ollakse kerra tõmbunud kui tigu omas karbis ja talvet kasutatakse meelsamini mõnulevaks uinakuks.“

„...Siin võib ainult sportlisi organisatsioone süüdistada initsiatiivivaesuses. Nende organisatsioonid näib üldse liiga rikkis olevat, nad on ummistunud igasuguste parvenüüdidega, kes jumal teab, mis otstarbel organisatsioonesse tunginud ja üleliigse ballastina tegevust koormavad. Nii vajub meil kõik sohu ja rappa.“

Edasi: „...Möödapääsematud esivõistlused vuristatakse nagu ikka kuidagi muidugi maha ja pannakse käed rahulikult jälle rüppe.“

Umbes samas stiilis jätkab autor ja ütleb lõpuks:

„Et mitte ainult üldiste sõnadega piirduda, toome lõpuks ka mõned näpunäited, mida võiks ehk eriti suusatamises ette võtta: 1. Soovitada seltsidel igal pühapäeval ühiseid väljasõite suuskadega teha, mõnel puhul suuremaid väljasõite liidu algatusel organiseerida; 2. igal seltsil aidata üks suusatamise kursus korraldada, tarviliste võimlemis- ja eelharjutustega saalis, instruktorete muretsemisega omalpoolt; 3. soodsamates ja rahvarikkamates kohtades püüda suusajaamasid asutada seltside riisikol; 4. korraldada võistlusi algajatele, ergutusmärkide väljajagamisega teatud normide saavutamisel, korraldada spordimärgi võistlusi; 5. korraldada propagandavõistlusi ühes kaitsevää ja kaitseliidu rühmituste juu-

retõmbamisega; 6. korraldada mõnda pikemat paigavahe võistlust, näit. Rakvere-Tallinn või muud. Leidub veel muidki abinõusid, mis sellele alale elu sisse tooks ja nihästi liidule kui ka üksikutele organisatsioonidele tegevusse rakendamisel võivad avaneda. Kõige pealt on tarvis aga initsiatiivi, tõuget anda veeremiseks — veeremisel kasvaks see juba lumepallina!“

Sarnaselt kirjutati Spordilehes aasta ja kaks kuud tagasi. Milliseid järeldusi on teinud sellest meie seltsid ja talveliid?

Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu!

Mul oli ühekorra pikem jutuaamine meie kirglicsema suusaharrastaja Jüri Lossmaniga. Ta seletas, et meie maal seisab suuskade väärtus selles, et neist saab häid põletispuid. Ja siis andis ta mulle mõistatuse: Mis see on: Suur maha, hulka uksi, ühel uksele silt E. T. L., sildi all plakat „mitte tülitada!“?

Ma tookord ei teadnud, nüüd tean küll.

See poks on üks naljakate määrustega asi. Teine mees teeb valelööke ja klintschib ja trahviks ei saa mitte midagi. Lööb ühe valelöögi teise uimaseks ja asi vask! Seda võetakse küll kohtunikkude poolt „arvesse“, aga teine on ikka oma kolaka juba ära saanud. Mina mõtlen, et tuleks neid reegleid enam ühtlustada. Kuidas jalgpallis ja korvis on omad trahvivisked nendesamuste vaulide eest?

Nagu jalgpallipendel. Teine mees muudkui aga lööb ja ükski ei tohi kaitsta. Poksis peaks kah nii olema. Kui mõni valelöögi teeb — pannakse ilusasti smirna seisma ja teine muudkui anna. Kas üks või kaks sirakat, see on kohtunikkude määrata.

Meie paremaid sportlasi on üüd õige mitu politseisse läinud. Nagu kõrgushüppaja Steinberg Tartust, Tiisfeldt Tallinnast ja nii edasi. Mis meestel nüüd viga elada ja võistelda! Ainult löö aga teisi — kui keegi omale kipub ära tegema, siis muudkui nabi aga kinni ja pista politseile vastuhakkamise eest puuri!

Sõber Kilogramm Tartust kaebab, et teda tahetavat grammiks lüüa. Ega see grammigi jumal teab mis halb asi pole, vaata, on olemas veel igasugused milligrammid jne. Aga mina usun küll, et kartus grammiks löömise eest ilmaaegu on. Kui Kilogramm ikka ja alati edasi Tartu seltside ja tudengite omavaheliste norimiste vahel sporti peab korrespondeerima, siis võib ta pikapeale iseenesest grammiks muutuda, ilma löömata. Ah, jah, mis ma veel küsida tahtsin: Kuule Kilogrammi-Jüri, kas Tartus kah juba suvi on? Meil on vahel päikse käes juba ligi 20° C. sooja.

Sa kirjuta kah pikemalt, kuidas te seal seda olümpiatreeningut teete ja kas need kaks meest, kes talve läbi jääaugus suplesid, nüüd kah veel ujuvad?

Noh, tervisi siis ja auhviiderseen!

Juhannes Killip.

NMKÜ tööstusosakonna ping-pongi meeskond, kes korraldatud turniiril meeskondade karika võitis. Seisavad taga: Suik, Laes. Poolringis ees: Brenner, Mustkivi, Kanarpik, Ader ja Kuusik.

välise asjade mõju temasse. Ta iseloomu tugevus peab otsustama seejuures. Ta peab igapäevase elu lõpmatutele kiustatustele suutma vastu panna. Atleet ei ole kuidagi sotsiaalsete pahede, alkoholi, tuberkuloosi, suguhaiguste vastu kaitstud, kuid oma keha treeningu ja närvijõu suurendamisega käib käsikäes ka tahtejõu kasvamine, mille kaasabil ta neist halbastest peab mööda pääsema. Ainult hoidumine viib sihile. Kehaline ülesehitamine ja enesevalitsemine võib hävineda kirgedes pillamistujus. Kunagi ei ole soovitatav oma jõududega priiskavalt ümber käia, kuigi järgmine võistlus veel kaugel on. Kui sportlane sedavõrd moraalselt jõudu ei oma, et elu meelitustele vastu panna, on parem kui ta sportlisest tegevusest loobub, sest nõrgendatud keha ei oma sarnast värskest, mis sportimiseks tarvis läheb.

Hilisemad pettumused hoitakse sellega ära. Sest lõpuks harrastatakse sporti ikka raassi tulu pärast; selle tublidust peab spordiga tõstetama. Tshempion peab igal juhusel teadma, kuidas elust läbi lüüa. See tiitel ei kuulu ainult sellele, kes harjunud on esimesena finishilindist läbi minema. Iga teine, vähem andeline, kuid omades korralikumaid eluviise kõrgeima varana, võib sellele nimetusele pretendeerida.

Kehaharrastamine on lähedalt seotud vabadusmõistega. Maha ahelatega, mis vananenud vaateid meie hingest hoiavad! Jõudu iga soonekesse, terast tahtesse! Siis on edasisammuv inimene parimini varustatud, võimas oma elurada vankumatult sammuma. Vaate avardumisega ilust, puhtast ja ideaalsest saavutab ta harmoonia keha- ja vaimutegevuses, mis täisväärtuslikele inimesele on möödapääsematult vajalik. Ilma vaimuta on keha surunud, ilma kehata vaim tegevusetusele pühendatud.

Kunagi ei väsi atleet oma keha vaatlemast, tema joonte ilu ja lihaste mängu imetlemast ja järele aitamast, kus stiil ja rütm veel küllalt puhtad ei ole. Arenev tugevnemine tekitab noores puhta lõbutunde, raske võitlus vabadustunde. Päike ja õhk on ta lähedad seltsilised. Siin avalduvad talle elu eetilised väärtused. Ta vaatleb elu kõrgemalt kui need, kes jõuetuses ringutuvad, kuna ometigi ka neilegi küllalt ruumi on looduses sportlase eeskujule jälgida ja ülevamate tunneteni tõusta.

Kergesportlase arenemiskäigust.

(2. lhk. järg).

Toitmisel on sportimisel väga suur tähtsus. Igatki teab, et igasuguste haiguste puhul ikka mao kaudu enamasti rohustid antakse. Lihtsaim abinõu kõhu puhastamiseks on igal hommikul tühja kõhuga klaas leiget vett juua. See puhastab kõhu öö jooksul korjanud limadest. Söögisedelite kokkuseadmisel tuleb rõhku panna ikka enam toitvuse kui maitseärrituste peale. Rasvaste ja vürtsitatud toitudega tuleb ettevaatlikult ümber käia. Lihatoit kõige oma toitvuse peale vaatamata paneb keha liiga higistama ja toob kiirelt esile väsimusained. Väga soovivat on juure- ja puuvilja söömine, viimased eriti toorelt nagu salatki, mis rikkalikud vitamiinidest. Toitude valik on olulise mõjuga vere koosseisu peale. Eriti juurevili aitab seda puhastada. Selle tagajärgi on kõige kergem tunda vigastustel. Mida tervem, tugevam ja puhtam on veri, seda kiiremini läheb tervenemisprotsess, kusjuures tõelisi rekordaegu võib püsti-

tada. Kunagi ei tohi ennast sedavõrd unustada, et magu otsani täis virutatakse, see viib seedimisrikketele ja nõrkustele. Alalise kaalumise peab toitmine reguleeritama, et kehakaal normaalsena püsiks.

3. Vaimu ja keha koostöö.

Kõik meie olemine ja tegutsemine on vaimuga seotud. Kehalise täiennemise peenendamine meie teadmatult ka vaimu, mille tulus mõju saladuseks ei jää. Kui tarvilik arusaamine kasvatuses ideaalseks sportlaseks levib, selgub, et iga üksik mitte ainult omakasu pärast edasi ei rühi, vaid et keha ja vaimu koordinatsiooni vili kui üldhüve tervele inimsoole osaks langeb.

Üks delikaatsematest loomadest on ratsahobune. Paljuaastase vaeva ja töö järel saavutab ta oma klassi. Kuna tal sügavam instinkt puudub kahjustest hoidmiseks, peab teda treener sellest kaitsema. Teisiti on inimesega. Arenenud mõtlemisvõime ja iseseisva tegutsemisega on ta olevus omaette. On tema enda kaaluda

Tartu kiri.

Veespordiklubi Valgas. Üliõpilaskonna esivõistlused. Raig ja Labent põevad mõlemad siidamehaigust.

Ega Tartu kirjas alati Tartust või kirjutada. Lähed igavaks. Seekord on tegevus Valgas. Sealne Noortemeeste Kristlik Ühing on kutsunud külla Tartu veespordiklubi, et jõudu katsuda käsipallis. Seal nad nüüd seisavad, enne mängu. Valga mehed: Puustus—Kõiv, Gutmann—Kubjas ja Jurevitsh—Räästas. Vastas tartlased: Jakobson—Laabent, Tubli—Türna ja Kitsing—Arbeiter. Hra Hendriks teeb väikese vile ja pall hakkab lendama. Üks imelik asi — niipea kui pall Valga poolt välja löödud, katsuvad Tartu inimesed teda, kas otsekohe maha, lakke või võrku lüüa. vahete-vahel läheb ka mõni üle. Vastas seisab aga suruja Puustus. Niipea kui pall näeb, käseb tõsta ja sinise joana tuleb ta mõnele vastu rindu, nii et valu taga. See tegi Tartu mehed kartlikuks ning häbeneti niikaua kuni tagajärg 15:3. Teise geimi ajal kordub see lugu Valga meestega. Puustuse osas esineb seekord Jakobson. Löpeb Tartu heaks 15:10. Kuid säärase väsituse järele uinuvad Tartu mehed ja ärkavad alles siis, kui kohtunik on öelnud, et kolmanda geimi võitis NMMÜ 15:6 ning kokkuvõttes üks suur Valga võit 2:1.

Korvpallimehed on tartlastel nii kokku leppinud, et mängivad algkoosseisus: Scheer—Türna—Kärner, edurivis ja kaitses Tubli—Arbeiter. Vastas vana Valga liit. Kaitses Noorkõiv—Jurevitsh ja Gutmann—Räästas—Puustus edurivis.

Vilistama asub Loor (Valga NMMÜ-st). Väike rabelemine ja pall on tartlaste korvist läbi käinud. Tartu meeskonna heebreamees Scheer tasub sellele aga varsti. Nii vaheldades mängitakse 6:5 Valga eduks. Räästas vihastab — mis lugu see on, et korvi ei lähe, proovib hoolsamalt ning poolajaks jääb kohtunikul ainult välja kuulutada resultaat 16:10 Valga eduks. Teises vaatuses einib uus edurivi garnituur. Scheeri asemel mängib Jakobson, kes esimesel poolajal juba punkte enda arvele kirjutanud ning tsentris Kitsing. Algul suure hooga tehti mäng päris tasakaalu, kuid Valk rabeles lahti ning jooksis korvide arvuga ees kuni mõni minut enne lõppu suutis Jakobson kinnitada veespordi paremuse, lõpetades poolaja 15:8 Veespordi eduks ning üldiselt Tartu võiduga 25:24.

Imelikult on kujunenud Valgas vahekohtuniku amet. Pealtvaatajad arvavad, et ta on kõige rumalam ning lollim mees väljal, õpetavad, manitsevad, pilkavad teda nagu oma last. Mängijatele on ta ka risuks. Igaüks peab oma kohuseks talle ränka öelda, nagu oleks ta tüüvä, vastik segaja.

Rakvere saab ajakohase spordivälja.

Spordi edenemisele Rakveres annab ennast valusalt tunda korraliku spordivälja puudumine. Seniajani oli ainsaks väljaks Rahvaiaas olev Kalevi plats, mis vaevalt sportimiseks kõlbab. Pealegi võis seal ainult kergejõustikku harjutada. Jalgpalliplatsiga oli veel täbaram asi, — varemalt tarvitati selleks linna laadaplatsi, mis jällegi ebakohane harjutusteks. Sellest tingitult tegi Kalev omale ülesandeks uut korralikku välja ehitada. Linnalt saadi selleks vastav maa-ala praeguse mälestussamba lähedusse. Platsi tasandamis-õdega tehti algust juba 1925. a., sel määralt, et samal aastal võis seal jalgpalli mängida. Tasandamistöid jätkati läinud suvel, millega enam-vähem lõpul jõuti. Eeloleval suvel tahtakse välja täielikult valmis ehitada; plank, triibüid, riietumisruumid, jooksuteed rajada j. m. Selt on ka kultuurkapitalist ehituse läbiviimiseks toetust palunud. Sellega ühenduses käis läinud nädalal spordi keskkliidu esimees L. Tõnson välja ehitamise oludega lähemalt tutvumas. Nii võib juba uue välja valmisaamiseks sel suvel lootusi olla, missugune asjaolu tingimata suure tõuke annab kergejõustiku ja teiste alade arenemisele. Väli on kaunis suuremõduline, võimaldades normaaljalgpalliplatsi, käsipalli ja tennisplatside mahutamist. Jooksuringi pikkus tuleb 450 mtr. ja laius 10 mtr., mida kavatakse sarnaselt ehitada, et seda ka rattasõiduks võib kasutada.

Veel on teisteki spordivälja ehitamisest kuulda olnud, seda pidi teostama spordiklubi, kuid siiasaadik see tõsiasi jaks ei ole saanud. Hiljem selgus, et kaitsevæle kavatakse välja ehitada ja spordiklubi oleks seda ainult vähesel määral kasutada saanud. Eeltöödega pidi juba läinud sügisel algust tehtama aga senini pole välja ehitamine veel paigastki nihkunud, nii et

Valga naised võis ka esinemas näha käsipallis. Võrkpallis paistab mäng rohkem siiski üksikute kui komando esinemine olevat. Meeste jutu järele peetavad endid kõikteadjateks ning ei tarvitatavat mingit õpetust. Sellest on tõesti kahju. Korvpall on ainult algastmel. Mängitakse rohkem pealtvaatajate lõbuks.

Tartus jätkavad üliõpilased hoolikalt omi käsipallivõistlusi. Võrkpallis kohtasid Ugala ja Raimla üsna huvitavas mängus, kus Raimla all startiv Uuetoa oma vana vormi hilgavalt demonstreeris. Ka vastased, läinud aastased Tartu koolipoisid, võtsid endid tõsiselt kokku.

Raimla pani siiski oma ülekaalu maksma geimidega 15:9 ja 15:11. Kaotajal Ugala tuli uuesti esineda Sakala vastu. Seekord oli tal rohkem edu. Meistrikohale kandideeriv Sakala pidi kaotuse vastu võtma ning ühtlasi kahe miinuse tõttu välja langema. Tagajärg: Ugala edu geimidega 15:8 ja 15:13, üldtagajärg 2:0.

Korvpallis oli kohtamine Raimla ja Liivika vahel. Siin domineeris individuaalmäng. Suur heitlus kahe tähe — tsentri Uuetoa ja Margevitshi vahel. Mõlemad liidumehed. Siin oli täiuslikult sõna „hõla meest“ läbi viidud ja et seal ilma foulideta läbi ei saadud, tunnistas kujukalt Uuetoa 6 fouli ja Margevitshi 4 fouli. Vastastikku kokkuleppel saadi ilma väljasaatmata läbi. Muidu oli Liivikal parem koosseis. Esimene poolaeg 9:5 Liivika edu, teine samuti 12:9, kokkuvõttes 21:4. Huvitav, et Margevitsh tegi 4 punkti — 1 korvi ja 2 karistusvisket ja Uuetoa 7 punkti. Nii äge oli mäng.

Tartu kiri kujuneb viimasel ajal ainult käsipallikirjaks. Kuid tõeliselt pole ka muud erilist midagi kuulda ja näha. Olümpiamehed teevad oma treeningut, nii et pea suitseb, iga korraga tuleb aina osavõtjaid juure. Agaramad mehed, nagu Michelson, Anton, Laas jne. teevad juba ammu käike — raudteel ning murdmaid.

Lumi on igalt poolt läinud. Vaheaeg tali- ja suvispordi vahel. Olümpiamehed on mitmed arstlikel läbivaatusel käinud, kus üllatusi ilmsiks tulnud. Nimelt põeb ujuja Raig raskemal kujul südamehaigust, samuti on „tähel“ Laabentil südame laienemine, milletõttu nad harjutustest esialgu on sunnitud loobuma. Kõik kandidaadid pole veel läbi vaadatud, nii et võib veel üllatusi juhtuda. Lõpetan seekord ning soovin kõigile head pealehakkamist murdmaaga!

Jot Kilogramm.

sellest vististi midagi välja ei näi tulevad. Käesolev aasta langeb kokku tähtsama sündmusega, nimelt täitub Kalevil tänavu 10-aastane tegevuse aeg. Seda sündmust kavatakse ka vääriilmselt pühitseda, juubelivõistlusi korraldada jne. Suurepäraline oleks veel see, kui juubelivõistlusi saaks uuel väljal pidada.

Viljandi kiri.

Vilgas liikumine talvise tardumise järele. Ping-pong käib üle kõige.

Talve tulekul asuti suure hoo ja innuga võrkpalli kallale; loodi 4—5 võistluskõlbulist meeskonda, 2—3 väga võistluskõlbulist naiskonda (haridus- ja tütarl. gümnaasium), harjutati hariduseltsi (gümnaasiumi direktor on spordi sõber) saalis üsna korralikult, sooritati mõni välisvõistluski, kuni tuli see kaootiline hamini ringkiri, et... kõik on keelatud sellele õpilasajale... Ei pääsenud enam treeningule, ei võistlusele, ei kinno ega teatri. Kelgutadagi võis ainult mõnel mäenõlval, sest kelgumäge ei saadud, ja üks pisike liuväli rahuldab ka vähe. Pealegi piiras ilmastik kelgutamist väga... Asuti siis ping-pongi klobima. Nii tüdrukud kui poisid, nii daamid kui härrad. Üldse. Erti elavaks kujunes askeldamine tselluloosiga maakonna gümnaasiumis, hariduss. gümnaas. ja kaitsemaleva l. m. spordiklubis. Igas neis peeti võistlusi, üle 75 osavõtjaga kokku. Linnavõistlus Türiiga sooritati hästi, 4:1 Viljandi eduks. Neil päevil lõppesid kaitsemaleva l. m. spordiklubi korraldusel peetud Viljandi ping-pongi esivõistlused meestele kahes, naistele ühes klassis. II klassis meestele oli osavõtjaid üle 20 ja kolm parimat sealt viidi I klassi (Sepp, Riimak ja Kutsar). II klassis tulid kohtadele: 1. Laos, 2. Leoke ja 3. Moks. I klassis võistles 8, kusjuures kohtadele tulid 1. Koort, 2. dr. Meerits ja 3. Sepp. Naisvõistlustest võttis osa 5, peajaslikult hariduss.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

tütarl. gümnaasiumist, kohti järgmiselt jagades: 1. Krieger, 2. Lattik ja 3. Vihvelin.

Märsi algul tulid hrad Pärn ja Käpp Viljandi, kus Viljandi ühend. spordiringide korraldusel esimene võimlust ja poksi, teine maadlust õpetama hakkas. Võimlusgrupis on üle 30 mehe ja töö temaga edeneb hoogsalt. Poksihuvilisi on 10 ümber, maadlejaid üle 10. Poksi ja maadlust peetakse kaitsemaleva staabis, võimlust maak. gümnaasiumi ruumes. Sooja dushigi võimaldub staabis malevapealiku lahel vastutulekul.

—gius.

Pärnu kiri.

Kevad käes. Parajasti, kui meil jääpallivõistluste hoogu läksid, reisis Pärnust jääpallivõistlust näitejuht hra Kühm, jättes lavastamata rea järkevaid jääpallimatšhe. Talve jooksul peeti 5 jääpallivõistlust.

Nädala algul lõpetati ka mängimata jäänud matšid Pärnu keskkoolidevaheliste ping-pongivõistluste tsükliks. Meeste paarismängu meistriks tulid Arnold Poolak ja Jüri Vähbe, võites vastaspaari R. Andressoni ja H. Virkust 6:3 ja 8:6.

Pühapäeval peeti Pärnu keskkoolidevahelisi esivõistlusi käsipallis ühisingümnaasiumi ja spordiringi korraldusel. Võrkpallis heitlesid meistri nime pärast ühisingümnaasium ja Saksa gümnaasium. Võitis ühisingümnaasium 2:0 (15:12 ja 15:9). Saksa kooli meeskond oli tublisti edenend, võrreldes eelmiste esinemistega. Vilistas C. Vassil. Meistermeeskonna kuus olid: A. Jürvetson I (kapten) — Andresson; Teinberg — Virkus; Kose — Tamman.

Korvpallis heitlesid ühisingümnaasium ja kaubanduskool. Võitis ühisingümnaasium 28:10 (9:8). Kõige enam korve heitis A. Virkus — arvult 7. Meistermeeskonna koosseis: Sossi — A. Jürvetson — H. Virkus; Aspe — Laurits. Vilistasid P. Vassil ja J. Tamm hästi.

Lõpuakordina peeti võrkpallimatšit Vapruse ja tütarl. gümnaasiumi Lotose naiskondade vahel. Hoogsa mängu järele tuli võitjaks 1 punktiga Lots 2:1, punktid 45:44 (16:14, 12:15, 17:15). Vaprus tundus vähe paremana võitjast naiskonnast. Grupp lotoslasi palusid kirjutada, et neil olevat veel üks naiskond, kes palju tugevam esimesest, kes ka lähemal ajal võistlevat Vaprusega. Lähemal ajal on oodata linnadevõistlust Viljandi—Pärnu vahel ping-pongis.

A. P.

O. Ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02,

Soovitab kõiksugu spordi-abinõusid parimatest kodu- ja väjamaa tehastest.

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.